

Závěry

Cílem této práce bylo popsat a porovnat právní základ celně-tarifního mechanismu v Evropské unii a na Ukrajině, zejména pak vyhodnotit uplatňování celních poplatků.

Po provedené analýze lze konstatovat, že celní poplatky představují peněžní odvody vybírané státem při dovozu, tranzitu a vyvážení zboží, majetku a jiných hodnot při přechodu přes celní hranici státu pod kontrolou celní správy. Celní poplatky jsou pojímány jako jeden z druhů nepřímé daně. Mezi nejdůležitější zásady celně-tarifní regulace patří zásady zákonnosti, spravedlnosti, přednosti mezinárodního práva (obecné zásady), celní protekcionismus, fiskální zásada, veřejnost celně-tarifní regulace a zásada mezinárodní spolupráce v oblasti celně-tarifní regulace (zásady speciální).

Základními prameny celního práva EU jsou zakladatelské smlouvy, Celní kodex a Implementační opatření Společenství, rozhodnutí Evropského soudního dvora a mezinárodní smlouvy uzavírané EU a členskými státy v oblasti celního práva. Prameny celního práva Ukrajiny jsou Ústava, Celní kodex Ukrajiny, řada zákonů a podzákonných normativních předpisů v oblasti celního práva, včetně normativních aktů Státní celní správy Ukrajiny a hojný počet mezistátních dohod uzavřených Ukrajinou.

Celní poplatky jsou vyměřovány na základě Jednotného celního sazebníku EU a Celního sazebníku Ukrajiny a jsou hlavním regulátorem přístupu zboží ze třetích zemí na domácí trh. Na základě provedené komparace lze konstatovat, že platné celní zákonodárství Ukrajiny je celkem v souladu s právními předpisy EU v této oblasti. Na Ukrajině však nejsou dostatečně využívány možnosti zavedení národní komponenty nomenklatury, která umožňuje nejefektivnější využití celních poplatků jako prostředku ochrany domácího trhu; nejsou dostatečně využívány zvláštní celní poplatky (antidumpingové, vyrovnávací, kompenzační).

Ukrajinská legislativa vykazuje také řadu nepřesností, co se týče definice celní hodnoty zboží (chybí seznam osob, jež jsou považovány za rodinné příslušníky, není podrobně upravena otázka týkající se uplatňování metody ceny stejného nebo podobného zboží) a problematiky původu zboží (otázky preferenčního původu zboží, absence kritérií dostatečnosti zpracování zboží). Tyto mezery a nepřesnosti mohou vést buď ke zneužívání pravomocí úředníky celních orgánů anebo ke snížení ochrany tuzemských výrobců.

Celní politika je důležitou součástí jak domácí tak i zahraniční politiky a plní fiskální, regulační a ochrannou funkci. Vzhledem k prioritě evropské integrace Ukrajiny hraje důležitou roli v celní politice Ukrajiny proces harmonizace celních předpisů Ukrajiny s právními předpisy EU. Vzhledem k výše uvedenému lze doporučit de lege ferenda pro ukrajinského zákonodárce následující:

1. prohloubení harmonizace Klasifikace zboží zahraničního obchodu Ukrajiny s Kombinovanou nomenklaturou EU až do číselných znaků na desátém místě a zajištění pružné reakce na změny Kombinované nomenklatury EU; zajištění informovanosti o těchto změnách prostřednictvím uložení informační povinnosti celním orgánům;
2. zdokonalení metod určení celní hodnoty zboží doplněním právních předpisů seznamem osob, které jsou z hlediska zahraničně obchodních transakcí navzájem propojené, a upřesnit metodu určení celní hodnoty zboží podle hodnoty transakce stejného anebo podobného zboží a
3. doplnění celních předpisů o seznam operací, které neodpovídají kritériu dostatečného zpracování, a upřesnění definice preferenčního původu zboží.